

**Trakya Paşaeli Cemiyeti
Yöneticilerinin Bulgaristan'a
İlticadan Sonra Kurdukları
Çeteler ve Teşkilat Mensuplarıyla
Aralarında Olan Haberleşmeye
Ait Bazı Önemli Mektuplar**

**Some Important Letters
Regarding the Gangs
Established by the Executives
of the Trakya Paşaeli Cemiyeti
after their Defection to Bulgaria
and the Communication
between them and the Members
of the Organization**

Cengiz Bulut

Trakya Paşaeli Cemiyeti Yöneticilerinin Bulgaristan'a İlticadan Sonra Kurdukları Çeteler ve Teşkilat Mensuplarıyla Aralarında Olan Haberleşmeye Ait Bazı Önemli Mektuplar

*Cengiz Bulut**

Özet

Trakya Paşaeli Cemiyeti yöneticileri ve teşkilat üyeleri, Edirne'nin 25 Temmuz 1920'de işgali üzerine Bulgaristan'a iltica ettiler. Kızanlık ve Eski Zağra'da Kasım Yolageldili önderliğinde çalışmalarına devam ederken, çeteler oluşturup Yunan ordusuna, karakollarına saldırılar düzenlediler, Yunan ordusunun Trakya'dan Anadolu'ya geçmesini engelleyerek, Mustafa Kemal Paşa önderliğindeki Millî Mücadeleye destek oldular. Bulgaristan'daki faaliyetleri sırasında cemiyet yöneticileri, teşkilat üyeleri ve çete kumandanları birbirleri ile mektuplaşarak bilgi alışverişinde bulundular. Bu mektupların bazılarının şifreli olduğu anlaşılmaktadır. Mektuplarda anlaşıldığı üzere cemiyet mensupları oluşturdukları istihbarat ağını çok iyi kullanmış, Yunan ordusuna karşı düzenleyecekleri harekâtlarda yerli Rumlardan da yardım almışlardır. Bazı mektuplarda cemiyet üyelerinin Bulgaristan'a sığındıkları dönemde dahi aralarında görüş ayrılıklarının devam ettiği gözlenmektedir. Kasım Yolageldili yazdığı bir mektupta bu tartışmalara son vermek için kesin bir dil kullanmış, "Kim ne derse desin, ben Anadolu'ya, Ankara'ya bağlıyım." diye yazmıştır. Çete Kumandanları yaptıkları, yapacakları faaliyetleri düzenli olarak bağlı oldukları Trakya Paşaeli Cemiyeti yöneticisi Kasım Yolageldili'ye yazdıkları mektuplarla iletmiş, eksiklerini, ihtiyaçlarını bu yolla dile getirmişlerdir. Bulgaristan'a sığınan Trakya Paşaeli Cemiyeti yöneticileri ve çete üyeleri Yunan ordusunun çekilmeye başlaması üzerine köylerde asayiş sağlamaya çalışmış, 24 Kasım 1922'de Edirne'ye Türk Jandarmanının gelişine ve diğer İşgal güçlerinin çekilmesine kadar faaliyetlerine devam etmişlerdir. Anadolu'da kesin zaferin kazanılmasından sonra, Trakya'nın da Yunan işgalinden kurtulmasını takiben, 24 Kasım 1922'de Türk jandarması Edirne'ye gelip asayiş sağlamıştır. Trakya'yı teslim alan heyetin 25 Kasım 1922'de Edirne'yi resmen teslim almasından sonra, cemiyet üyeleri Bulgaristan'dan dönmüş, çeteler de faaliyetlerine son vermiştir.

Anahtar Kelimeler

Trakya Paşaeli Cemiyeti, Edirne'nin İşgali, Bulgaristan'a İltica, Çeteler, Kasım Yolageldili

* Edirne Yerel Tarih Araştırmacısı, Yazar, acengizbulut[at]gmail.com

Some Important Letters Regarding the Gangs Established by the Executives of the Trakya Paşaeli Cemiyeti after their Defection to Bulgaria and the Communication between them and the Members of the Organization

Abstract

The executives and members of the Trakya Paşaeli Cemiyeti (Thracian Paşaeli Society) relocated to Bulgaria following the occupation of Edirne on July 25, 1920. Under the guidance of Kasım Yolageldili in Kızanlık and Eski Zağra, they established militias and coordinated assaults against the Greek military and police outposts. They hindered the Greek army's progress from Thrace to Anatolia and bolstered the National Struggle spearheaded by Mustafa Kemal Pasha. While in Bulgaria, the leadership of the society, organization members, and militia leaders corresponded and shared intelligence with one another. Some of these letters were encrypted. From the correspondence, it is clear that the society members effectively utilized their established intelligence network and garnered support from local Greeks in their actions against the Greek army. In several letters, ongoing differences of opinion among the society members are evident, even during their stay in Bulgaria. In one letter penned by Kasım Yolageldili, he firmly addressed these disagreements, asserting, "No matter what anyone says, I am loyal to Anatolia, to Ankara." The gang commanders consistently reported their past and planned activities to Kasım Yolageldili, the director of the Thracian Paşaeli Society, through their written correspondence, highlighting their challenges and needs. As the Greek army began its retreat, the leaders and gang members of the Thracian Paşaeli Society, who had sought refuge in Bulgaria, worked to maintain stability in the villages. Their efforts persisted until the Turkish Gendarmerie entered Edirne on November 24, 1922, and other occupation forces withdrew. Following the pivotal victory in Anatolia and the liberation of Thrace from Greek control, the Turkish gendarmerie entered Edirne on November 24, 1922, restoring order. Following the formal surrender of Edirne on November 25, 1922, society members returned from Bulgaria, and the gangs subsequently disbanded their operations.

Keywords

Thracian Paşaeli Society, Occupation of Edirne, Defection to Bulgaria, Gangs, Kasım Yolageldili

1. Giriş

Trakya Paşaeli Cemiyeti yöneticileri ve üyeleri Edirne'nin 25 Temmuz 1920 yılında Yunanlılar tarafından işgal edilmesi üzerine Bulgaristan'a geçmişlerdir. Yolageldili Kasım Efendi ve dava arkadaşları önce Kızanlık, daha sonra Eski Zağra'da Trakya'daki Yunan işgaline karşı mücadelelerine devam etmişlerdir.

Türk Tarih Kurumu'ndaki Tevfik Bıyıklıoğlu dosyasında ve Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü arşivlerinde bulunan evraklardan anlaşıldığı üzere, Tevfik Bıyıklıoğlu *Trakya'da Millî Mücadele* isimli çalışmasını hazırladığı günlerde, hayatta olan Trakya Paşaeli Cemiyeti üyeleri ile mektuplaşmıştır. 1954 tarihli Şefik Bicioğlu imzalı birkaç mektupta cemiyetin kuruluş tarihi ve faaliyetleri hakkında bilgiler verilmiştir. Şefik Bicioğlu, Erenköy'den yazdığı 1954 tarihli bir mektubunda oluşturdukları çetelerden birinde görev aldığını ve yaptığı görevleri ayrıntılı olarak yazmıştır.

Trakya Paşaeli Cemiyeti yöneticileri ve üyeleri Bulgaristan'da çeteler oluşturmuş, bu çetelere "Recep, Şaban, Ramazan" isimlerini vermişlerdir. Oluşturulan bu çeteler ile Mustafa Kemal'in Batı Trakya'da görevlendirdiği Fuad Balkan'ın komutasındaki çeteler, Batı ve Doğu Trakya'daki Yunan birliklerine, karakollara baskınlar yapmış, bu sayede Trakya'daki Yunan tümenlerinin Anadolu'ya geçmelerini önleyerek Mustafa Kemal önderliğindeki Millî Mücadele'ye büyük katkı sağlamıştır. Bu çeteler Millî Mücadele'nin sonuna kadar hiçbir maddi karşılık beklemeden etkinliklerini sürdürmüştür.

2. Doğu Trakya'daki Millî Mücadele Günlerinde Yüzbaşı İbrahim Akıncı

Bulgaristan'daki Trakya Paşaeli Cemiyeti üyeleri, birbirleri ile devamlı irtibat halinde olmuşlar, mektupla haberleşmişlerdir, Arşivlerde ulaştığımız belgelere göre, çete reislerinden İbrahim Akıncı, Kasım Efendi'ye yazdığı mektupları Şaban ismiyle göndermiştir.¹

Kasım Yolageldili'nin oluşturduğu (Recep/Şaban Çeteleri Kumandanı) 25 Kasım 1922'de Edirne'nin kurtuluşu sonrası Hudut Komiseri olmuştur. Lozan Treni Türkiye'ye girerken Çakmak Köprüsü'nde tren rayları üzerinden iki sıra asker geçirtip, sabotaj ihtimalini önlemiştir.²

3. Doğu Trakya'daki Millî Mücadele Günlerinde Yüzbaşı Çolak Sabri

Trakya Millî Mücadelesinde gösterdiği kahramanlıklar ile halk arasında efsane olan Yzb. Çolak Sabri, Kafkas Cephesi'nde Teşkilât-ı Mahsusa Alayı'nda görev yapmıştır. Kafkas Cephesi'nde attan düşerek yaralanmıştır. Edirne'ye gelince, Cafer Tayyar Paşa tarafından Hapishane Müdürlüğü'ne atanmıştır.

¹ Kasım Efendi'nin kızı Ayşe Bercis Yolageldili Peta ile Cengiz Bulut'un 2015 yılında Trakya Üniversitesi Millî Mücadele Müzesi için yaptığı röportajdaki anlatımları ve TİTE Arşivi.

² İ. Hakkı Soyyanmaz, *Destan-ı Edirne: Destan Tarzı Edirne Halk Tarihi*, Edirne: yy, 2003, s. 903.

Yunanlıların Edirne'yi işgalinde, müdürü bulunduğu Edirne Hapishanesi'ndeki mahkûmlar ile beraber Şükrü Naili Paşa'ya katılıp Batı Trakya'da Bektaşlar Karargâhı'na gitmiştir.

Yolageldili Kasım Efendi'nin çağrısı ile Kızanlık Kasabası'na varmıştır. Kızanlık kasabasına gidince kurduğu küçük müfrezesi ile Edirne yöresine geçip, Yunan askerî karakollarının tahribatına başlamıştır.

Çetesine mensup Çolak İsmail adındaki adamı Yzb. Sabri Bey'i arkadan vurmıştır. Yzb. Sabri Bey'in şehadetinden sonra, diğer arkadaşları Bulgaristan'daki Trakya Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti mensuplarının ve Kasım Efendi'nin yanına gittiler.³

Sabri Bey'i şehit eden Çolak İsmail daha sonra, Yunanlılar tarafından para vaadi ile kandırılıp, Yolageldili Kasım Efendi'yi vurması için Bulgaristan'a gönderilmiştir. Kendisi Bulgaristan'a girince korkarak Türk çetelerine görünmeden Romanya'ya kaçmıştır. Savaş sonrası yeni Türkiye sınırları çizildikten sonra tekrar Türkiye'ye dönmüş, Yeşilova köyüne gelmiştir, kendi köyünde eceliyle ölmüştür.⁴

4. Doğu Trakya'daki Millî Mücadele Günlerinde Şefik Bicioğlu

1892 yılında Edirne'de doğan Şefik Bey, Yunan Savaşı gazisi İttihat ve Terakki Cemiyeti üyesi Bakkal (Tüccar) Arif Efendi'nin oğludur. Şefik Bey orta öğrenimini askeri okullarda tamamladı. Mülkiye Mektebi'ni bitirdi. (1912) Staj döneminden sonraki ilk görevi Edirne Bölgesi İskân Müfettişliği oldu. (1914) Aynı yıl patlak veren Birinci Dünya Savaşı'nda yedek subaydı, savaşın sonuna kadar Filistin ve Kafkas cephelerinde çarpışmalara katıldı. Savaş bitince gene eski görevine döndü. (1918)

Şefik Bicioğlu Edirne'ye geldiğinde Edirneli vatanseverler Trakya Paşaeli Cemiyeti'ni kurmuşlardı. O da cemiyete katılarak çalışmalarına başladı. 1919'da Kırklareli ve Edirne Merkez Sancakları İskân ve Muhacirîn Memurluklarına nakledildi.

25 Temmuz 1920'de Edirne'nin Yunanlılarca işgali üzerine üyesi olduğu Trakya Paşaeli Cemiyeti tarafından Batı Trakya ve Bulgaristan'da oluşturulan çetelerde görev aldı. Başta istihbarat faaliyetlerinde bulunurken daha sonra çetesi ile Yunan ordusuna ait karakollara baskınlarda bulunmuştur. Batı Trakya İskeçe'de görevliyken babası Arif Bey ile mektuplaşmışlardır.

Doğu Trakya'nın Yunanlılar tarafından boşaltılmasından sonra Edirne İskân ve Muhacirîn Memurluğuna devam etti. Temmuz 1923'te Kavaklı (Meriç) Kaymakamlığına atandı, 1923 yılında Edirne Türk Ocağı Başkanlığı yaptı. Ocak 1924'te Alpullu Şeker Fabrikası Muhasebe Müdürlüğüne getirildi. Eylül 1927'de Lüleburgaz Kaymakamlığına ve Mülkiye Müfettişliğine atandı. 1. derece müfettiş iken 1935'te valiliğe yükseltildi. Temmuz 1936'da Bingöl, Nisan 1939'da Elazığ, Aralık 1939'da Gaziantep Valiliğine, 1940'da İçişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığına tayin edildi Eylül 1940'da Dâhiliye

³ İ. Hakkı Soyyanmaz, *Destan-ı Edirne*, s. 877.

⁴ İ. Hakkı Soyyanmaz, *Destan-ı Edirne*, s. 877-880.

Vekaleti Müsteşar Muavinliğine, 1941'de Afyon, 1946'da Bilecik, Temmuz 1947'de İçel (Mersin) Valiliğine atandı. İçel Valisi iken Temmuz 1949'da emekliye ayrıldı. Emekli olarak İstanbul Erenköy - Kantarcı'daki evinde 7 Mart 1968'de vefat etti. Evli ve üç çocuk babasıydı. Fransızca'yı iyi konuşurdu. I. Dünya Savaşındaki yararlı hizmetlerinden dolayı "Harb Liyakat Madalyası" ile taltif edilmişti. Millî Mücadele yıllarındaki çalışmalarını nedeniyle İstiklâl Savaşı Madalyası sahibiydi.⁵

Şefik Bicioğlu'nun 1954 yılında Tevfik Bıyıklıoğlu'na yazdığı mektup şöyledir:

"Erenköy 28.04.1954

Aziz ve Muhterem büyüğümüz Tevfik Beyefendi'ye,

27 tarihli mektupta noksan kalan bazı hususatı hulasa-i arz ediyorum:

(...)

Trakya'da millî faaliyetin idamesi kararı üzerine daha o günlerde Kolordu Kurmay Başkanı Abdurrahman Nafiz ve Tümen Kumandanı Cemil Beylerin (Uybadın) emir ve tensipleriyle Trakya Paşaeli Cemiyeti refakatine memur edildim. İlk zamanlarda faaliyetimiz istihbarat ve propaganda işleri idi. Sonraları teşkilat için adam, silah ve malzeme tedarikine ve bunların hudut civarına sevk edilmesine başladık.

Bizim müfrezenin en faal elemanı ve kılavuzu olan Sarı Danişmendli (Kürt Hasan namıyla maruf) merhum Mehmet oğlu Hasan mıntıkamızda bize bilhassa geceleri emniyetle gezmek imkânını sağlıyordu. Edirne'ye girdiğimiz zaman bu arkadaşın biraderi merhum Rıza'nın Edirne'nin Kıyık semtinde Buçuk Tepe'de ve şehrin kenar mahallesinde Cami-i İbrahim Paşa'ya bitişik evine çıkar ve orada kalırdık.

Bu suretle de Edirne'den en yeni malûmatı alır ve yine kendimizi hudut civarına atardık. Bu faaliyete ait raporlarımızın bizde kalmış olan müsveddelerini bulamadım. Bunların asılları hep Şakir Bey'e gönderilmiştir.

Ağustos 337'de (1921) kurye olarak İstanbul'a gönderildim. Teşkilat hakkında son talimatı o zaman Şakir Bey'den aldık ve mıntıklarımız da o zaman kararlaştırıldı... Bulgaristan'a Eylül 337 (1921) ortalarında döndük. Merhum Paşalı İbrahim'i de (İbrahim Akıncı) o zaman Celep Mustafa nam-ı müstearıyla beraberimde Bulgaristan'a getirmiştım."⁶

Şefik Bicioğlu ve arkadaşları görevlerini fedakârca yaparak, Edirne'nin Yunanlılar ve diğer işgal güçlerince boşaltılmasına kadar bazen Batı Trakya'da bazen de Bulgaristan'da görevlerini icra etmişlerdir.

⁵ Cengiz Bulut'un yayınlanmayı bekleyen *Şefik Bicioğlu - Mücadele ile Geçmiş Bir Hayat* başlıklı çalışması.

⁶ Türk Tarih Kurumu Tevfik Bıyıklıoğlu Dosyası.

5. Yunanlıların Edirne ve Çevresinde Sebepsizce Tutuklayıp Hapsettiği Türkler

Trakya Paşaeli Cemiyeti üyelerinin bir kısmı Edirne'nin Yunan ordusu tarafından işgali üzerine sağ salım Bulgaristan'a geçebilmişti ama birçok Edirneli vatansever Yunanlılar tarafından sebepsiz yere tutuklanıp hapse atılmıştı. Bu vatanseverlerin suçsuz yere hapis yatması bütün vatanperverleri rahatsız ediyordu, Yunan hükûmetine ve adli makamlara Türklerin serbest bırakılması için başvurular yapılıyordu.

Müslümanları Koruma Cemiyeti kurucusu ve Necmi Derviş Beyefendi de Edirne hapisanesindeki yurtseverlere hitaben bir mektup göndermiş, kendileri için gerekli girişimlerin yapıldığını, kısa süre içinde serbest kalmaları yönünde çalıştıklarını belirtmiştir.

“Bayrak (Amblem)

Müslümanları Koruma Cemiyeti

Edirne Genel Hapishanesi'nde tutuklu bulunan yüz elli Müslüman din kardeşlerimize

Kıymetli kardeşler!

Bazı bozguncuların haksız ithamlarıyla tutuklanmanızı üzüntü ile haber aldık. Yunanistan'ın Adliye Kanunlarına göre tutuklanma şeklinizin devam etmemesi ve tahliye emriniz hakkında, Adalet

Bakanlığı'na müracaat edildiğinden, Allah'ın yardımıyla hepinizin tahliye edileceğine ümitli bulunduğumuzdan teselli olmanız için, bilgilerinize arz eder, tahliye olduğunuzda, tarafımıza da bildirmenizi rica ederiz. Daima Allah'a emanet olunuz ve olalım efendim.

Geçici olarak Serfiç

25 Teşrinisani / Kasım 1920

Müslümanları Koruma Cemiyetleri Kurucusu ve Genel Başkanı Necmi Derviş⁷

⁷ TİTE Arşivi.

6. Cemiyet Üyelerinin Mektupları ve 1920 Yılında Karar Defterinde Aldıkları Karar Örnekleri

Kasım Efendi ve Trakya Paşaeli Cemiyeti üyeleri Bulgaristan'a geçtikten sonra da mücadelelerini sürdürmüşler, Anadolu'daki TBMM üyeleri ile ve Paşaeli Cemiyeti üyeleri ile mektuplaşmışlardır.

Yolageldili Kasım Efendi, Trakya'nın Yunan işgalinden kurtarılması uğrunda Ankara'ya, Mustafa Kemal'e bağlılığı ile tanınmıştır. Edirne'nin Yunan ordusu tarafından işgal edilmesi üzerine Bulgaristan'a geçtiği dönemde de Ankara'daki TBMM Hükûmeti ve M. Kemal ile mektuplaşmaya devam etmiştir. Cemiyet içinde bu davaya farklı gözle bakan kişilere de aşağıda yer verdiğimiz mektupta yazdığı gibi Anadolu'ya bağlı olduğunu belirtmiştir. Dürüst ve temiz ahlakı, yurtseverliği ile bütün Trakya halkı üzerinde olumlu etkisi olan ve geniş topluluklara sözü geçen bir insan olan Kasım Yolageldili, vatan millet sevgisi ve yardımseverliği ile Bulgaristan Türkleri üzerinde de geniş bir etki yaratmıştır.

Kasım Efendi, Bulgaristan Sofya'daki İtalyan temsilcisine Trakya Komitesi adına 25 Mart 1921 Tarihli ve "Kasım" imzalı Fransızca bir mektup yazarak, Yunanlıların Trakya'da uyguladığı şiddet ve endişe verici hareketleri gündeme getirmiştir.⁸

Cemiyet yönetim kurulu üyeleri aldıkları kararları düzenli olarak Cemiyet Karar Defteri'ne yazmış ve imzalamışlardır. Bu karar defteri incelendiğinde cemiyetin Trakya'da bir hükûmet gibi hareket ettiği görülmektedir.⁹

Aşağıda cemiyetin Karar Defteri'nden örneklere yer veriyoruz:

"202 - 12 Temmuz 1920

Batı Trakya'ya görevlendirilen Teğmen Arif Efendi Müfrezesi'ndeki Küçük Subay Şaban ve Münir Efendilerin kadro gereğince maaşları olan, ikişer bin kuruş hesabıyla 8 Temmuz 1920'den 15 Temmuz 1920'ye kadar olan yedi günlük kıste'l-yevm (çalışılmayan günler için kesilen para) istihkakları olan meblağlar ile yolculuk masrafları ve zorunlu harcamalarına karşılık kendilerine iki bin dörder yüz kuruş verilmesine karar verildi.

203 - 14 Temmuz 1920

İpsala'dan Batı Trakya'ya gidecek olan doksan askerin 15 Temmuz 1920 tarihine kadar on beş günlük istihkakları olan kırk bin beş yüz kuruşun İpsala Şubesi'nden İpsala Millî Alay Kumandanı Sakıp Bey'e senet karşılığında ve Merkez Kurulu hesabına ödenmesi kararlaştırıldı.

205 - 14 Temmuz 1920

⁸ TİTE Arşivi

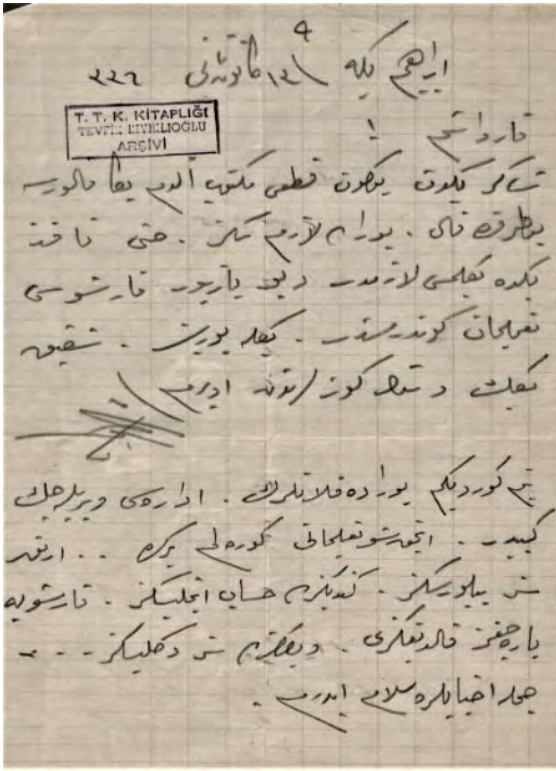
⁹ Doç.Dr. Veysi Akın'ın yayınlanmamış *Trakya Paşaeli Cemiyeti Karar Defteri* başlıklı çalışmasından alınmıştır.

Silah ve cephane satın alınması için bu defa da avans olarak yüz liranın üyelerden Hamdi Bey'e verilmesi kararlaştırıldı.

206 - 14 Temmuz 1920

A- Genel durum hakkında gerekli incelemelerde bulunmak üzere Merkez Kurulu üyelerinden Ekrem Bey'in görevlendirilmesine ve kendisine sonradan masraf hesabı alınmak üzere avans olarak iki yüz elli lira verilmesine,

B- Bulgaristan içerisinde Sofya'da bir temsilci bulundurulması hakkındaki 151 Numaralı kararımızla tayin edilen İbrahim Bey'in mazeret bildirmesinden dolayı, bu göreve Şükrü Bey'in seçilmesine ve kendisine avans olarak yüz lira verilmesine karar verilmiştir.”

Kasım Yolageldili'nin İbrahim Bey'e yazdığı bir mektubun transkripsiyonu şöyledir:

“İbrahim Bey'e 13 Ocak 336 (1920)¹⁰

Kardaşım!

Şakir Bey'den bugün mektup aldım. Bana kalırsa bu tarafta kal. Burada lazımsınız. Hatta Nafiz Bey de beklemesi lazımdır diye yazıyor. Karşısı talimat göndermiştir, bekliyoruz. Şefik Bey'in ve senin gözlerinden öperim.

İmza (Kasım)

Benim gördüğüm burada kalanların idaresi verilecek gibidir. Ancak şu talimatı görelim. Artık siz bilirsiniz. Kendiniz de hesap etmelisiniz. Karşıya paracıksız kaldığımızı ve yalnız da siz

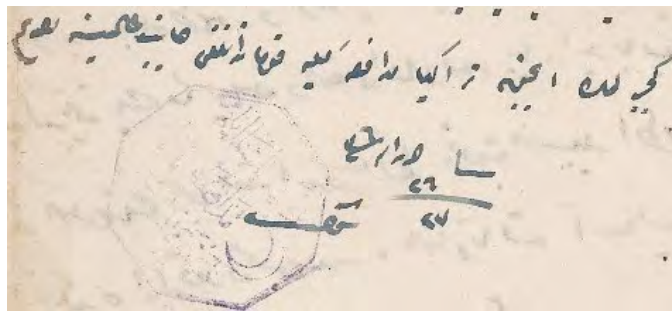
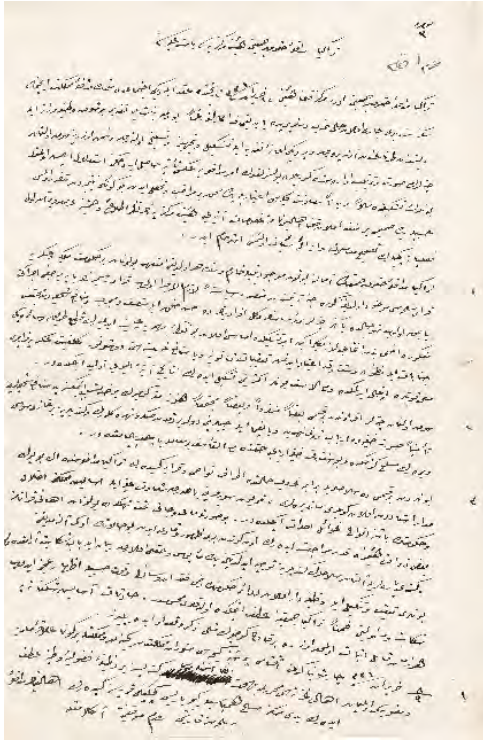
değilsiniz...

Cümle ahabplara selam ederim.”

¹⁰ Türk Tarih Kurumu Tevfik Bıyıklığı dosyası.

6.1. Trakya Paşaeli Cemiyeti'ne Verilen Şikâyet Mektubu

Trakya Paşaeli Cemiyeti üyeleri canla başla vatan savunması için ve işgale karşı çalışmalar yaparken bazı kimselerin de menfaatleri için bazı istenmeyen olaylara karıştıkları iddia ediliyordu. 13/06/336 (1920) tarihinde Trakya Paşaeli Cemiyeti'ne Edirneli bir vatandaş tarafından yazılan bir mektupta, bazı asker kaçaklarının silahlanarak gasp olaylarına karıştıkları iddia edilmektedir. Edirne'de yayınlanmakta olan *Ahali* gazetesi sahibi ve muharriri Mehmet Behçet (Perim) Efendi hakkında şikayette bulunulmakta; Edirne'ye yakın köylere, Geçkinli, Süloğlu tarafına silahlı olarak ve adamları ile beraber giderek yerli Rum çobanlara saldırıp zorla para aldığı anlatılmakta ve cezalandırılması istenmektedir. Mektubun en alt kısmından cemiyet reisi tarafından cemiyet mührü vurularak soruşturulması için Trakya Millî Komutanı Cafer Tayyar Paşa iletildiği anlaşılmaktadır.

“Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Heyet-i Merkeziyesi Riyaset-i Âliyesine.

Muhterem efendim,

Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Edirne Merkez Kaza Heyeti 12 Haziran 1336/1920 tarihinde akd eylediği içtimada milletin müdafaa-i memleket için sekiz seneden beri cari olan hal-i harp ve seferide yaptığı fedakarlığa rağmen bu defa yine şayan-ı takdir bir sevk-i vatan-perverane ile dışından turnağından arttırarak verdiği iane-i nakdiye ile teşkil ve teçhiz ve teslih olunarak düşman üzerine sevk olunan çetelerin suret ve tertibi idaresinde görülen yolsuzlukların emr-i müdafaaya aksi tesir hasıl edeceğini istidlal eylemiş olmakla bunların teşkilinde malen ve bedenen muavenet-i külliyesi itibarıyla pek muhik bir murakıb ve tahassul eden bu günkü neticeden mutazarrır olması hasebiyle pek samimi bir ... olan kaza ahali namına hususat-ı atiyeyi heyet-i merkeziyenin nazarı ittila ve hamiyetine arz ve bir an evvel fiiliyata geçilerek tashih-i muamelat ve izale-i seyiyat olunmasını istirham eder.

Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin âmâline bütün mevcudiyetiyle hâdim ve müzahir olduğunu müteahhit bulunan bir hükûmet-i mülkiye ve askeriye kuvvâ-yı müsellehası mevcut olduğuna göre çete tertibinden maksat, siyaseten lâzimu'l-icrâ olup kuvvâ-yı resmiyenin yapamayacağı icraatı yapmak olup şu halde yalnız çeteler rüesasının değil efradının da hüsn-i hulk ile muttasıf ve mücerreb ve menafi-i şahsiyeden müçtenib, mefkûre ashabından intihabı lâzım gelir iken emr-i teşkilde esas olan bu nokta-i mühimmeye riayet edilmeyerek kat'-i tarik ve saire gibi cinayât ile maznun ve şekaveti itiyat edinmiş takibat-ı kanuniye ve menafi-i hasisesini düşünür mükellefiyet-i askeriye firarileri millî kuvvetlere idhal edilmekte ve maalesef bunlar ekseriyeti teşkil ederek netâyic-i âtiye-yi elîmeyi tevlit eylemektedir. Sevk olunan çeteler efradından bir kısmı bazen münferiden ve bazen müçtemian henüz millete küçük bir hizmet bile etmeksizin menafi-i şahsiyelerini teminen suret-i hafiyede erbab-ı serveti tehdit veya yağma ile ceplerini doldurduktan sonra şehre gelerek ve kendilerine bir gazi süsü vererek müsellağ gezmekte ve bu şekavet-i hafiyeye erbabı hakkında maatteessüf bir muamele yapılmamaktadır.

Bunlardan bir kısmı da silahlarıyla beraber grup halinde etraf nevâhî ve kurâyaya giderek Trakya müdafaasında en büyük medar-ı istinat olan köyleri, mandıraları, koyun sürülerini basarak şekavet-i aleniye ile asayiş-i memleketi ihlâl ve hükûmetin başına envâ-ı gâile ihdas eylemektedir. Bu suretle malı ve canı taht-ı tehlikede bulunan ahali-i kurâ namına bazı zevat heyetimize kadar müracaat ederek on günden beri zuhur ve temadi eden bu hâlâtın önü alınmadığını ve kendi paralarıyla alınan silâhların kendilerine tevcih edildiğini pek me'yûs ve haklı olarak beyan ile bâb-ı şikâyet aramaktadırlar. Bunları takip ve tenkil ile vazifedar olan devâir-i hükûmetin dahî fikdân-ı vesâit ve kaht sebebiyle izhar-i acz edip şikâyet ve mesuliyeti zimnen Trakya Cemiyeti'ne atfetmekte oldukları mahsustur. Hadisat-ı asayiş-şikenâneye her zaman kabil-i ispat olmak üzere bir kaç küçük misali zikr ve tadad edebiliriz:

1. 8/9 Haziran sene 336 Çarşamba günü akşamı Perşembe gecesi münevveran-ı memleketten geçinen ve memleketle bir gûnâ alâka-i maddiye ve maneviyesi olmayan *Ahali* gazetesi muharriri Behçet Efendi isminde birisi kendisine bir vazife-i fuzuliye-i vataniye ederek yedi sekiz müsellağ hempasıyla gece yarısı Geçkinli karyesine giderek ahâlinin müdâfa-i müsellağasına karşı adem-i muvaffakiyeti anlamakla güya silah derc ve cem'ine memuriyetini beyan edip köylüyü tehdit ve iki silah alıp gitmiştir.
2. Aynı gece Süloğlu merasında Karabaş mevki nam mahaldeki Karakaçanlara müsellağ bir çete gelerek iki bin evrak-ı nakdiye ve altın talep ve Petri Kahya'nın çobanının bir kulağını keserek izhar-ı denaet eylemiştir.
3. Bundan iki gün mukaddem Kerameddin merasında yine müsellağ bir çete kat'-ı tarik suretiyle Karakaçanları soymuşlardır.

Salifü'l-arz ahval-i hadisatın zuhur ve devamı dahil ve harice karşı Trakya Cemiyetini:

Evvela, Teşkilat-ı Millîyedeki adem-i kabiliyet ve muvaffakiyetini,

Saniyen, mesai ve masarif-i vâkıasının heder olduğunu,

Sâlisen, ulvi ve necip olan tahfiz-i memleket yerine âlât-ı vesait-i icraiyesiyle memlekette şekâvet ihdas ve asayiş-i ihlal eylediği fikrini,

Rabian, kura ve kuzat ahâlisinin cemiyete karşı adem-i itimat ve inkisar-ı kalp eylediğini,

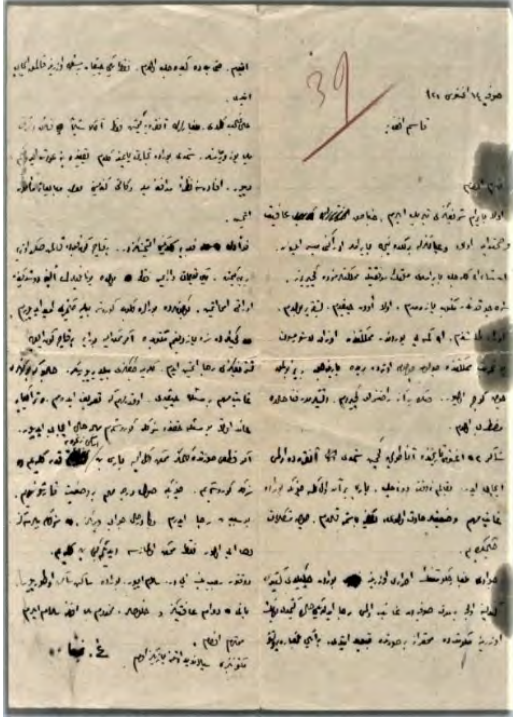
Hamisen, memlekette anarşi husulüyle zaten fırsat-cû-yı vesâil olan Avrupa'nın müdahale-i müselleğasını ve bi'n-netice İzmir hadisesinde vazihan görüldüğü üzere avâkıb-ı feciiyeyi intâc edecektir. Maruzât-ı mezkûremizin ehemmiyetine mebni acilen bir çare-i hâle ifrâğı maruzatla takdim-i ikdamât olunur efendim. 13/06/336 (1920)

Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Edirne Merkez Kazası / Reisi 1141

Edirne Kaza-yı Merkez Trakya Heyet-i İdaresi Riyaseti'nden bu tahrir üzerine Heyet-i Merkeziyece müzâkere-i keyfiyet olunmak üzere evâmire nazaran mütalaadan geçirilmek için Trakya Müdafaa-i Millîye Kumandanlığı canib-i âlisine takdim olunur."¹¹

¹¹ Cengiz Bulut Arşivi. Günümüz alfabetine aktaran; Zeki Özkan - Osman Nuri Mete.

6.2. Galip Bahtiyar Tarafından Kasım Efendi'ye Yazılan Mektup

Kasım Efendiye,

Muhterem Efendim,

İlk önce bayram-ı şerifinizi tebrik ederim. Cenab-ı Hakk afiyet ve sıhhat ile çoluk çocuğunuzla birlikte nice bayramlar geçirmenizi nasip etsin. İnşallah gelecek bayramları milletimin başarılarıyla memleketlerimizde geçiririz. Size çoktandır mektup yazamadım. Önce evden çıktım. Başka yer buldum. Oraya taşındım. Allah kimseyi yurdundan memleketinden uzak düşürmesin. Bu gurbet memleketinde çoluk çocuk ötede beride barınacak bir yer bulmak çok güç oluyor. Sonra biraz rahatsızlık geçirdim. Dışlerimden fena halde ıstırap çektim.

Şakir 2 Ağustos tarihinde Anadolu'ya geçmiş, şimdi Ankara'da olması icap eder. Bakalım ne vakit dönecek. Bari bir an evvel gelse. Çünkü burada gayet mühim durumlar meydana geldi. Yalnız başıma kaldım. Öyle zorluklar çekmekteyim.

Cevat kaldırılmış hükûmetin ısrarı üzerine buradan çekildi gitti. Kendisine evvelce bir süre Sofya'da gizlenmesi rica edildiği halde gitmedi. Bunun üzerine hükûmet de hakaret edici bir surette uzaklaştırdı. Bir iki Bulgar'a protesto ettim. Hatta ben de gidecek oldum. Fakat yeni çıkan bir mesele üzerine kalmak gerekti.

Ali Galip geldi. Bulgarlarla Ankara'ya gitmiş, fakat anlaşılın Faik ve Şeref pek yüz vermemişler. Şimdi burada ticaret yapmağa geldim, yakında yine döneceğim, diyor. İfadesine göre Millî Savunma Bakanlığı kendisini bazı satın alma işlerinde görevlendirmiş.

Fuat'la Filibe'ye geldiğini işitmişsinizdir. Birkaç gün burada kalmış sonra öteye beriye gitmiş. Yeni talimat var imiş, fakat yolda Yunanlılara yakalandığından evrakı imha etmiş. Bu günlerde buralara gelip görüşebileceğimizi ümit ediyorum. Geçenlerde size yazdığım mektupta eğer mümkün ise buraya birkaç gün için teşrifinizi rica etmiş idim. Gelemeyeceğinizi bildiriyorsunuz. Hâlbuki bu günlerde gayet önemli bir mesele çıktı. O kadar önemli ki tarif edemem. Trakya'ya ait olan bu mesele hakkında sizinle görüşmem mutlaka hemen gerekiyor. Eğer kesin şekilde gelmeniz mümkün değil ise bari ben Eski Zağra'ya kadar geleyim de sizinle görüşeyim. Çünkü son derece mühim bir durum karşısındayım. Bu sebepten rica ederim, bana derhal cevap veriniz. Siz gelebilerseniz daha iyi olur fakat mümkün olmazsa dediğim gibi ben geleyim.

Doktor Recep Bey iyidir, selam ediyor. Burada sakin sakin oturuyor. Yani sağlık ve sıhhatinizin devamını diliyor. Selamlar. Oğlunuz beyefendiye selam ederim, muhterem efendim.

Mektubunuzu Splendid Oteli'ne yazınız efendim.

Galip Bahtiyar (Göker)"¹²

6.3. Şefik Bicioğlu'na Gönderilen Mektup

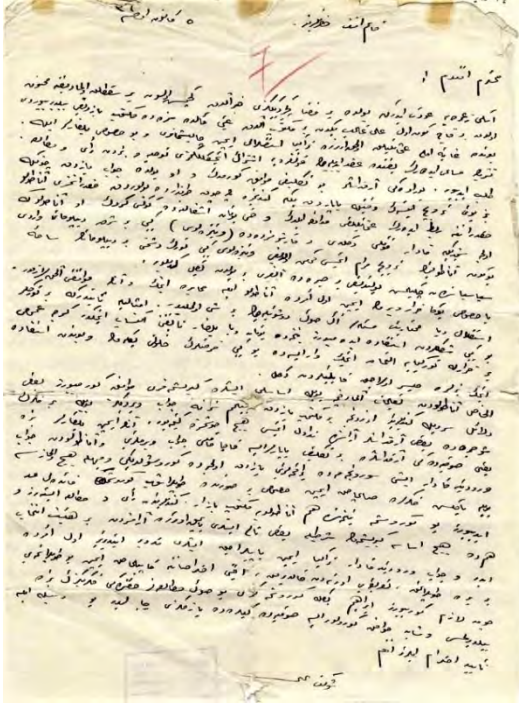
“Mahdumum Şefik Efendi'ye,
27 Teşrinisani (Kasım) 1336
tarihiyle göndermiş
olduğunuz mektubu aldım.
Hemşirenizin ziyadesiyle
rahatsız olduğunu
yazıyorsunuz. Hastalık nedir?
Doktorlar bir isim söylediler
mi? Buna dair yazmadınız.
Validenizi güç hal ile teselli
ediyorum. İnşallah kesb-i
afiyet etmeye yüz tutmuştur.
Sen İskeçe'de mi
bulunuyorsun? Her gün
postaya mektup versin, biz de
burada teselli olalım. Yazmış
olduğunuz mektup mealinden
anladığıma göre ümitsiz gibi,
İNşallah öyle değildir. Dünkü
gün pasaport için bir mebus
ile beraber müracaat ettim ise
de gene muvaffak olmadık.
Atina'dan emir yokmuş. İşte

artık oraya gitmek ümidi kesildi. Herhalde her gün bir mektup gönderiniz. Valideniz cümlelentin gözlerinden öper. Baki cümlelenti Hüda'ya emanet eylerim. 3 Kanun-u evvel 1336. Arif.”¹³

¹² TİTE Arşivi

¹³ Cengiz Bulut arşivi.

6.4. Kasım Yolageldili'ye Şevket ve Ali Beyler Tarafından Yazılan Mektup

5 Kanunuevvel (Aralık) sene 336 (1920)

Kasım (Yolageldilizade) Efendi Hazretlerine
Muhterem efendim;

Eski Zağra'ya dönerken yolda bir kaza geçirdiğinizi haber aldık. Geçmiş olsun, bir sakatlık olmadığına memnun olduk. Birkaç gün evvel Ali Galib Bey'den bir mektup aldık. Aynı mealde size bir mektup yazdığını bildiriyordu. Gayemiz ve emelimizin çerçevesi Osmanlılık olmak üzere Trakya'nın bağımsızlığı için çalışmamızı, bu hususta Bulgarlar ile ortak çalışma yaparak yakında yapılacak olan kongreye katılmamızı tavsiye ve bizim görüş ve değerlendirmemizi istiyor. Buradaki arkadaşlar bu öneriyi uygun görmedi ve o yolda cevap yazdık. Çünkü biz bunu uygun

görsük vaktiyle yapardık. Belki kendimize pek çok taraftar da bulurduk. Geleceğimizi Anadolu'nun geleceğine bağlayarak Osmanlılığı savunduk. Ve hatta Yunan işgaline de göğüs gerdik. O Anadolu ki evvelce şimdiki kadar kuvvetli değildi ve karşımızda Venizelos gibi bir Şark diplomatı vardı. Bugün Anadolu'nun meramını belirtmesinin mümkün olduğu, Venizelos gibi Türk düşmanı bir diplomatın siyaset alanından çekilmiş bulunduğu bir sırada aykırı bir yoldan nasıl gidilir?

Özellikle buna karar vermek için evvelebilir Anadolu ile haberleşmek ve onun uygun görüşünü almak lazımdır.

Bağımsızlık ve özerklik meselesi en son düşünülecek bir şey olmalıdır. Örnekleriyle sabittir ki biz Türkler bu gibi fırsatlardan yararlanamıyoruz. Sonuç ise Yunan veya Bulgar uyuşgunu kabul etmektir. Gerçi umumi bir kararlar Türkiye'ye katılmak etmek var ise de bu gibi fırsatların husulünü beklemek ve bundan istifade etmek bizlere nasip olacak kabiliyetlerden değil.

Elhasıl Anadolu'dan talimat almadıkça böyle esaslı işlere girişmemizi uygun görmüyoruz. Bazı deliller sunarak kendilerine uzunca bir mektup yazdık. Bilmem siz ne cevap verdiniz. Böyle bir fikrin şu sırada bazı arkadaşlar arasında dolaşması hiç hoşumuza gitmiyor. Onun için şayet Bulgarlar bize yani Sofya'daki arkadaşlara bir teklif yaparlar ise kaçamaklı cevap vermelerini ve Anadolu'dan cevap gelene kadar işi sürüncemede bırakmalarını yazdık. Evvelce de görüşüldüğü biçimde hiç olmazsa böyle yanlış fikirlere sapmamak için özel olarak toplanıp görüşmeyi yararlı sayıyoruz. Bu görüşme sonucunda hem Anadolu'ya mektup yazar, kendilerinden görüş ve değerlendirme ister ve hem de hiç esasa girişmemek şartıyla bazı ikincil işleri yapmak

üzere aramızdan bir kurul seçer ve cevap gelene kadar Trakya için yapılacak işleri yürütürüz. Evvelemlerde bir yere toplanmak, tarifeyi Edirne'den kaldırmak, yabancıların saygılı davranışlarına ve yabancı hayranlığına kapılmamak için bu toplanmayı çok lazım görüyoruz. İbrahim Bey ile görüşmenizi bu son değerlendirmemiz hakkındaki fikrinizin bildirilmesini ve şayet uygun görülür ise Sofya'dakilere de yazmanızı rica eder ve bu vesile ile saygılarımızı sunarız efendim.

Şevket ve Ali¹⁴

6.5. Yolageldilizade Kasım Efendi Tarafından Şevket ve Ali Beylere Gönderilen Mektup

5 Kanunuevvel sene 336 (5 Aralık 1920)¹⁵

Şevket ve Ali Beylere,

Mektubunuzu aldım. Ben Ali Galip Bey'e cevap verdim. Ben Anadolu'ya bağlıyım. Ora ile haberleşmedikçe hiçbir şeyler söyleyemem. Kimsenin hükmü yoktur, Trakya Paşa-ili Cemiyeti adına söz söyleyemez, merak etmeyiniz. Sonra Ahmet Bey de bana yazdı. Aynı anlamda cevap verdim.

Özetle ben Anadolu'ya bağlıyım, orada vekillerimiz vardır. Trakya'nın geleceğini düşünürler azizim. Kasım imiş, Ali Galip imiş, falan imiş, çalışmak lazım imiş, bendenizce boştur çalışıyorlar. Galip Bahtiyar oradadır. Bizim bazılarımız kendisine süs takıyorlar amma hükmü yoktur azizim.

Bulgarca güzel bir ilan yazalım da Bulgar gazetelerine gönderelim. Trakya Paşa-ili Cemiyeti adı altında elinde belgesi olmayanların hiçbir sözlerine güvenilmemesi eğer ki böyle müracaat edenler olursa Trakya Paşa-ili Cemiyeti kabul etmez diye, ancak böyle bir takımlarının önüne geçilir. Bizim İbrahim Bey'e de mektubunuzu gösterdim, hiç cevap vermedi, kalktı, gitti. İbrahim'in nerede sebat ettiği vardır.

Hazır onlar da olursa makbule geçer. Bir takımları kendisine söz veriyor. Bulgarca ilan yazalım demekten maksadım Türk gazeteleri yazmadı, bir takımlarının hesabına gelmediğini anlıyorum. Yine yazalım. Cümleminizin gözlerinden öperim.

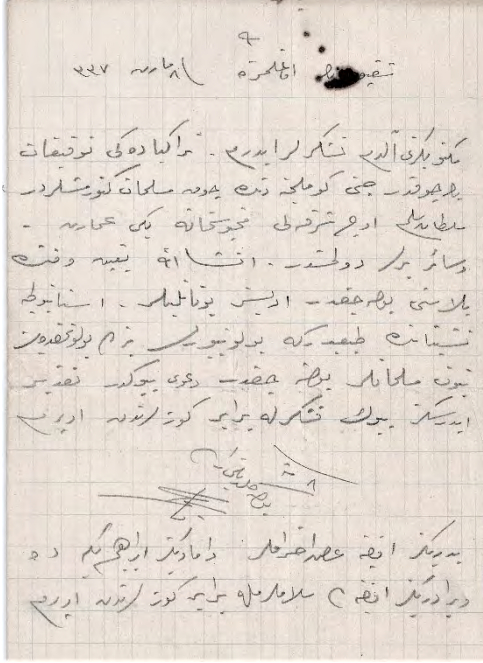
Yolageldilizade Kasım Efendi."

¹⁴ *TİTE.6.2 Arşivi

¹⁵ TİTE Arşivi

6.6. Kasım Yolageldili Tarafından Şefik Bicioğlu'na Yazılan Mektup

“Şefik Bey Oğlumuz; 7 Mart 337 (1921)

Mektubunuzu aldım. Teşekkür ederim. Trakya'daki tevkifat pek çoktur. Gümölcine'den çok Müslüman götürmüşlerdir. Sultan Selim, Üç Şerefeli, Hapishane, Yeni İmaret ve sair yerler dolmuştur. İnşallah yakın vakitte belasını bulacaktır. Edepsiz Yunanlılar İstanbul'da teşebbüsatta tabiidir ki bulunuyorlar, biz de bulunmaktayız. Bütün Müslümanlar yola çıktı. Dava büyüktür. Takdir edersiniz, büyük teşekkürle beraber gözlerinden öperim.

Yolageldilizade Kasım

Pederiniz efendiye arz-ı ihtiramlar, damadınız İbrahim Bey'e de ve biraderiniz efendiye de selamlarla beraber gözlerinden öperim.”¹⁶

6.7. Şefik Bicioğlu'na “Kardeşiniz” İmzası ile Gönderilen 10 Mart 337 (1921) Tarihli Mektup

Hû

Huzur-ı âli-i biraderiye

Çok sevgili ağabeyciğim

Lutfen göndermiş olduğunuz iki mektubu da sırasıyla aldım. Cevabını birisini aldığım tarihten bir, diğerini iki hafta sonra takdim edebiliyorum. Fakat bunu benim mektup yazmaktaki ihmalimden ziyade bu sırada beni burada havf-ı ... işgal ve

müteessir eden hadisa atfederek lütfen af buyurunuz.

..... hitam bulup da yine avdet edeceğim yer İstanbul'da Edirne'de Yunanlıların İslam ahaliye karşı fevkalade şiddet gösterdiklerini, irade-i azime ilan eylediklerini gerek merkezden, gerek mülhakattan yedi yüz yirmi kişiye yakın Türkün bila-sebep tevkif ve Edirne'de hapsedildiklerini, daha ... bunlar içinde ağabeyimin de dahil bulunduğunu

ışittiğim zaman ne hale girdiğimi tasavvur edemezsiniz. Bilahare tevkif edilenlerin hanelerinde de taharriyat icra edildiğini işittik. Ağızdan bizim Edirne'dekilerin sıhhatte olduğunu, gelen gidenden her ne kadar haber alıyorsak da ağabeyimin tevkifi zamanından beri Edirne'den hiçbir mektup alamamaklığım beni cidden haklı bir endişeye düşürüyor. Şimdi posta geldi. Mektup baktım, yine yok. Ruhum öyle perişan ki tarif edemem Şefik ağabey. Bütün bu sebepler mektupla arz-ı hürmette biraz olsun geciktirdi. Sizde benim bu kadarlık bir ihmalmi kusur görürsünüz değil mi kardeşim.

Meşhur bir darb-ı mesel vardır. Bilmem hangi hayvanın eceli gelince teveccüh edermiş derler. Londra Konferansında bizim lehimize pek aşıkâr gördükleri semereli? daha evvelden sezince ara-yı umumiyyede tesirleri olur düşüncesiyle, biraz düşünebilen Türkleri hapsediyorlar zannediyorum. Şöyle böyle yedi yüz yirmi kişinin hepsi de ihtilalci olmaz ya değil mi ağabey?

İnşallah sevgili Edirne kurtulur da bütün bu acı günleri unuturuz diyorum. Fakat o kurtuluş günü de uzadıkça uzuyor. Siyaset bilinmiyor ki.

Fazla başınızı ağrıttım Şefik ağabey, affediniz. Pek muhterem efendi amcaya, sevgili hanım teyzeme baki arz-ı hürmet eder ve ellerinden öperim. Kardeşim Yümni ? Bey'e arz-ı ihtiram ederim. Bey eniştemiz, biraderi Mustafa Efendi mahsus selamla gözlerinizden öpüyorlar. Keza efendi amcaya mahsus arz-ı hürmetle selam ediyorlar.

İkinci mektubunuzda adresinizi değiştirmiştiniz. Ev adresinizi defterime geçiremeden Henkel? Köyündeki evde lüzumsuz kâğıtlarla beraber mektubunuzu da yakmışlar zannederim. O kadar aradım bulamadım. Bu mektubumu yine Perukâr Mehmed Efendi vasıtasıyla takdim ediyorum. Mektubunuzda lütfen tekrar bildirmenizi istirham ederim. Baki hürmetle gözlerinizden öper ve dolayı kabulünüzü dileyerek te'yid-i ihtiram ederim ağabeyim efendim.

Kardeşiniz.

10 Mart 337 (1921) Perşembe¹⁷

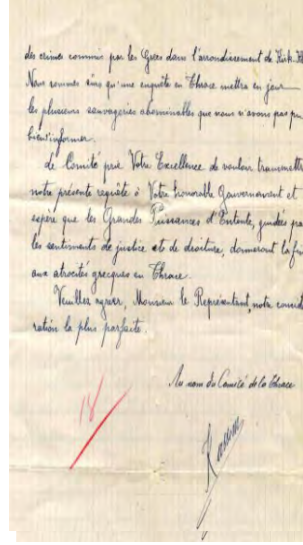
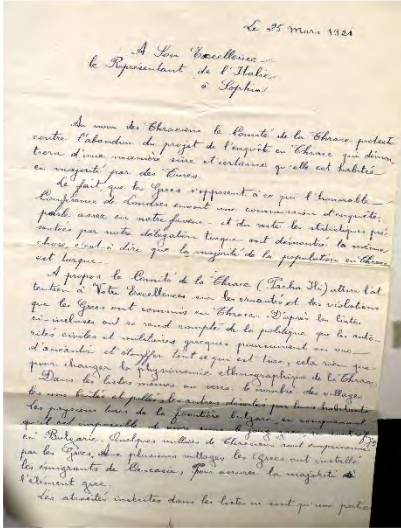
6.8. Kasım Efendi'nin İtalya'nın Sofya Temsilcisine Yazdığı Mektup

"25 Mart 1921

Sofya'da İtalya'nın temsilcisi olan ekselanslarına,

Trakyalılar adına Trakya Komitesi olarak, Trakya'da yapılmış olan anketin neticesinin göstereceği üzere kesin ve emin olarak ikamet eden halkın büyük çoğunluğunun Türk olduğunu ve bu nedenle terk etmemiz için yapılan bu anketi protesto ettiğimizi bildiririz.

¹⁷ Cengiz Bulut Arşivi

Vaziyet odur ki, Yunanlılar buna karşı çıkmakta, saygıdeğer Londra Konferansı'ndan bu anket için bir komisyon göndermelerini talep etmektedir. Bizim için yeterli konuşmak gerekirse ve Türk delegasyonu olarak sunduğumuz bütün istatistiklerin de gösterdiği gibi aynı husus yani Trakya'daki halkın ekseriyetinin Türk olduğu

kesindir.

Trakya Komitesi (Paşaili), Ekselanslarının dikkatini Yunanlıların Trakya'da işlediği şiddet ve endişe verici hareketler üzerine çekmek istemektedir. Ortada dolaşan bazı söylemlerde ve liste halindeki bildirimlerde siyasi olarak askeri ve sivil Yunanlı yetkililerin Türk olan tüm halkı yok etmek ve boğmak istediği, ancak bunun sadece Trakya'nın çehresini etimografik yapısını değiştireceği anlaşılmaktadır.

Listelerde ayrıca yakılmış, yağmalanmış ve diğer kasaba sakinleri tarafından çöle döndürülmüş kasabaların sayısını göreceksiniz. Bulgar sınırındaki Türk köylüleri, Bulgarları konuya dahil etmemiştir ancak Yunan baskısı ile yaşamının mümkün olmadığını da kavramıştır. Birkaç milyon Trakyalı, Yunanlılar tarafından esaret altına alınmıştır.

Birçok kasabaya Yunanlılar, çoğunluk sayılarını artırmak için, Kafkasya'dan getirdikleri göçmenleri yerleştirmiştir.

Listeler halinde belirtilen bu zulümler sadece Kırklareli havalisinde, Yunanlılar tarafından yapılan mezalimin bir kısmını ortaya koymaktadır. Kesinlikle eminiz ki, bir gün Trakya'da yapılacak bir araştırma ile bugün haberdar olmadığımız birçok iğrenç saldırganlık gün ışığına çıkacaktır.

Komitemiz, Sayın Ekselanslarından, yaptığımız bu mevcut araştırmamızı belgeleri ile saygıdeğer hükûmetinize sunmanızı talep etmektedir ve aynı zamanda hakkaniyet içinde hukuki olarak büyük bir baskı uygulayarak, Yunanlıların, Trakya'da yaptığı zulümlere bir son vermelerini sağlamanızı huzurunuzda talep ediyoruz. En mükemmel içten temennilerimizi, Sayın Temsilci, kabul etmenizi rica ederiz.

Trakya Komitesi adına Kasım¹⁸

¹⁸ Çeviri: Olgun Gürçan.

6.9. Kasım Efendi ve Arkadaşlarının Bulgaristan Kızanlık'tan Ankara'ya TBMM'ye Gönderdikleri Mektup 19

"Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyâset-i Celîlesine

Vesika No. 11353

Ma'rûzdır.

Vatanın istiklâl, namus ve hayatını vikaye için tarihleri hayran bırakacak bir besalet ve merdâneği ile cihat eden Anadolu'nun öz Türk ülkesi olan Edirne'nin anavatana kavuşmasını teminen her türlü fedakârlığı ihtiyar edeceğini mübeşşir ve sevgili Anadolu'nun mübarek selamlarıyla müzeyyen nâme-i devletleri müfâdî kemal-i in-hâc ile istibşâr olundu. Muhtevî bulunduğu kelemât-ı şefkatkârâne mukaddes yurdumuzun düşman tarafından işgali ve muhâceret dolayısıyla kanamakta olan kalplerimize pek serin teselliler, azîm ümitler bahşetti. Arz-ı şükran eyleriz.

Trakya ahali ve Trakya Paşaeli Cemiyeti Anadolu'daki mesai muvaffakiyatı sâyesinde Edirne ve bütün Şarkî Trakya'nın an-karîb halâs olacağına emindir. Mütarekeyi takipden avhan-ı felâket ü zürette umûma sârî olan ye's-i fütûrdan silkinerek davâ-yı istiklâlin pek mühim kısmını müdafaa için ilk iptida toplanıp icrâ-yı faaliyete başlayan ve bilahare Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin teşekkülü üzerine işbu heyet-i muhteremenin Rumeli kısmını temsil suretiyle vazife-i vataniyesini ifada devam eden Trakya Paşaeli Cemiyeti akab-ı işgalde hâdisâtın netâyic-i müessifesinden de kat'an fütûr getirmeyerek Bulgaristan'a ilticadan sonra dahi evvelâ Eskizağra (Stara Zagora) bilâhare Kızanlık'ı merkez ittihaz ile muhitin ve vesaitin müsaadesi dairesinde yine faaliyetine devam eylemiş olduğu gibi Anadolu'daki cidal-i istiklâlin bütün Türklere nefh eylemiş olduğu rûh-ı ulvîden iktisâb-ı kuvvetle davâ-yı millîye alâ-kadr iştirakten ve işbu mukaddes davanın muvaffakiyetle neticelenmesine çalışmaktan bir an hâli kalmamıştır.

Cemiyetimiz azasından Gelibolu Mebusu Şâkir Bey bu hususta yapılan teşebbüsât ve faaliyet safahâtına dair makamât-ı âidesine pey-der-pey arz-ı malumat etmektedir.

Trakya ahali ve Trakya Paşaeli Cemiyeti muazzam ve ulvî gayenin istihsaline değin her türlü fedakârlıklara katlanacaktır, hiçbir cebir ve tazyik hiçbir kuvvet onu bu gayesinden çeviremez. Pek yakın bir zamanda Anadolu'nun Edirne'yi sine-i şefkatine bastıracağından emin bulunuyoruz. Vifak u Vahdet daima rehber-i hareketimizdir. Efkar ve hissiyatımız yegâne bir kutba müteveccihdir ki, o da istihlâs-ı vatandır.

19 "Trakya Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti", Tarih ve Toplum, 237 (2003) s. 143.

Bizi unutmayan Anadolu'ya ve Anadolu erlerine selamlar ve iştiyaklar göndeririz. Kahraman askerimize, muhterem kumandanlarına bî-nihaye emniyet ve minnetlerimizi arz eyleriz.

Dâvâ-yı istihlâsın pîş-rev-i muhteremi ve şeref-i millîmizin en bülend ve pak alemi olan zât-ı devletlerine ve Türk tarihine yeni bir sahife-i celâdet ilâve eden ve bütün akvam ve cihana pek vakur bir çehre-i azm ve vatanperverî gösteren Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne naçiz hürmetlerimizi takdim ile muvaffakiyetler, saadetler temenni eyleriz efendim.”²⁰

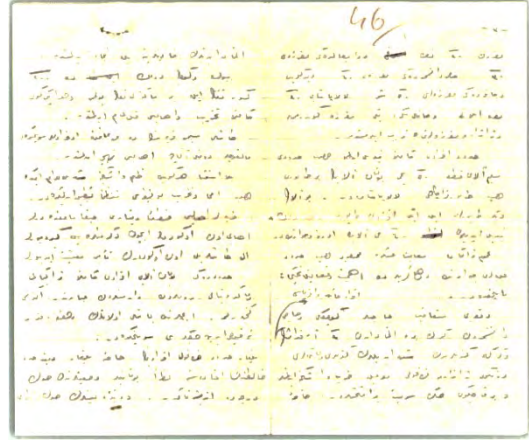
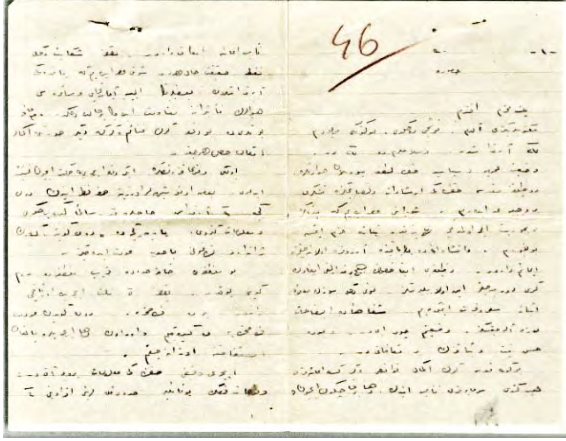

Kasım Efendi Bulgaristan Kızanlık'ta iken Tarık Yolageldili tarafından yazılan mektubun zarfı. 11 Eylül 1921²¹

²⁰ Kaynak; B.O.D.A: A: 111-3 D: 14 F: 82-1

²¹ M. Kasım Yolageldili Arşivi.

6.10. İbrahim Akıncı'nın Kasım Efendi'ye "Şaban" Mahlası ile Yazdığı Mektup

"Makama

Pek Muhterem Efendim

Mektuplarınızı aldım. Kuşçu da geldi. Bu günkü mevcudum 27 arkadaştır. Silahlarım da 27'dir. Genel ve siyasi durum hakkında lütuf buyrulan yol göstericiliğinize ve öğütlerinize teşekkürü bir görev bilirim. Şurasını arz edeyim ki bendeniz, ilahi bir zorunluluk olmadıkça sonsuza kadar sebata azmetmiş bulunuyorum. Ve inşallah da

pek yakında arzumuza ulaşacağımıza inancım vardır. Görevi yerine getirme hususunda hiçbir fedakârlığı yapmaktan geri durmayacağıma emin olabilirsiniz. Bunu sözle değil hareket ile de ispata çalışmakta ve gayret etmekteyim. Sözlü olarak da gerekli açıklamayı alacaksınız. Görevim çok iyidir ve bu da iyi niyet ve sebatımızın bir armağanıdır.

Bugüne kadar gerek eksiklikleri tamamlamayı ve gerekse geçimimizi hep kendi sermayemizle sağladık. Daha birkaç gün içinde ihtiyaçlarımızı bulma imkânı vardır. Yalnız şikâyet değil fakat gerçek olarak şunu arz edeyim ki; yanımdaki arkadaşlardan bazılarının elbise, ayakkabı ve benzer ihtiyaçları, havaların etkisine dayanacak durumda değildir. Bundan dolayı bunları da bu defa gerek zenginlik ve gerekse diğer şekilde tamamlamaya imkân olacaktır.

Önceki olayımızdan sonra, iki defa içeriye hareket için teşebbüs edildi. Bazı ufak şüpheler üzerine vazgeçtik. Dün gece 9 arkadaş Hacılar'a kadar sapasağlam gidip geldi. Ve bilgiler getirdi. Yarın gece de Dereköyü'ne giderek Jandarma Karakolunu basıp döneceğiz.

Bu bölgede sınıra yakın bölgede Rum köyü yoktur. Yalnız 5 saat içeride Ortakçı vardır. Bir de Karasahra. Dereköy'den dönüştü Karasahra'ya da gideceğim ve oradan daha içerilere Balkan taraflarına uzanacağım. İçeri vaziyet hakkındaki bilgileri aşağıda anlatacağım. Olaylardan sonra Yunanlılar hudut kalelerini, askerlerini 6 kişiden 20 kişiye, Daysal'daki müfrezeyi 30, Hacı Danişha'daki müfrezeyi 60, Depököy'de ve Çatma'daki müfrezeleri 50'şer, Lalapaşa'yı 80 kişiye çıkardılar. Sanlıbince'ye? yeni müfreze göndermiş ve jandarma müfrezelerini 5'e çıkarmıştır.

Sınır askerleri tamamen değiştirilmiş olup, sınırları teslim alan kıta, 50. Yunan Alayı'nın bir taburu olup tabur karargâhı Lalapaşa'dadır. Bu alayın diğer taburları ile iki Evzon Taburu ve sınırın değiştirilen 60. Alay'ın Edirne ve civarında da bütün Trakya'ya askeri faaliyet mevcut olup, sınır kaleleri civarında ve daha gerilerde önemli faaliyetler ve güçlendirmeler yapmaktadırlar.

Olaydan sonra Hacılar, Küçüklü ve Hacı Danişha'dan, gerek bize katılan 9 arkadaşın aile fertleri, akrabası ve gerekse kendilerinden şüphe edilenlerin kendileri ve aileleri, Dutköy? Jandarma Karakolu tarafından darp ve işkence edilmişler ve birkaç gün sonra serbest bırakılmışlardır. Hassa'ya katılanların kadınlarına bile tecavüz edilmiştir.

Büyük ve Küçük Devlet köyünde 200 kusun tüfek ile bir makineli tüfek bulunmuş ve her iki yer de tamamen yıkılmış ve halkı öldürülmüştür.

Taşlıseymen köyünün de aynı sonuca uğradığı söylenmektedir. Malkoçlar, Donluğağaç göçe zorlanmıştır.

İstisnasız her köyde zulüm ve işkence şiddetle devam etmekte olup, yok etme ve yıkma politikası eksiksiz olarak yerine getirilmektedir. Köylerin halkları kesin olarak dışarı çıkamamaktadırlar. Halk un öğütmek için değirmenlere bile gidemiyorlar. El taşlarıyla un öğüterek ihtiyaçlarını gidermektedirler.

Sınırlardaki Yunan alayının askerleri tamamen Trakyalı ve Makedonyalı Rumlardan ve Ermenilerden oluşmaktadır. Çoğu gençlerden meydana gelmektedir. İçlerinde yaşlı olanların bir haftaya kadar terhis edilecekleri söylenmektedir.

Bulgar sınırı karakol askerlerinin Bulgar Hassa, Derbent sınır askerlerinin anlattığına göre, Yunanlılar durumlarında son derecede endişelidirler. son bir ümit ile karşı durmaya hazırlandıkları hissediliyorsa da milli azim ve sebatın karşısında hiçbir varlık gösteremeyecek ve yakında sevgili Edirne'mize kavuşacağız.

Arkadaşlarım iyidir. İdaremiz çok sağlamdır. Selefli'deki Süleyman Ağa'dan çok iyilik gördük. Bundan başka Evcan köyünde Tasa Çorbacı "Vaysal'dan" Derbent'te Fransızoğlu Hristo'dan çok yardım görüyoruz.

Özellikle Derbent sınır subayı Üsteğmen Kızanlıklılı Bevatof Efendi'den her türlü düşüncenin üstünde fazla yardım görmekteyiz. Bizim için sınır kalelerine de o [emir] vermiştir. Arzu ettiğim kaleye serbest gidip gelebiliyorum.

Yalnız gizlilik ve tedbire son derecede uymamızı ve olayları geceleri yapıp hemen dönülmesini ve olaylardan dolayı Müslüman halka, Yunanlıların son derecede zulüm ve işkence etmekte olduklarından, Çatalca'dan durumun anlaşılmasına kadar, içeri girilmekte ve olay yaratmakta dikkatli davranmayı subay rica ediyor. Bununla birlikte ufak tefek faaliyetten geri durmuyoruz. Burada gördüğümüz teveccüh ve yardım hakkında sözlü açıklama alacaksınız. Ümit ederim ki Gaipler sınır subayı ile de anlaşacağım. Bu konular pek gizlidir. Bütün bu başarıların en önemli sebebi bizim Deço'dur. Bu konularda son derece çalışmıştır. Ve çalışacaktır.

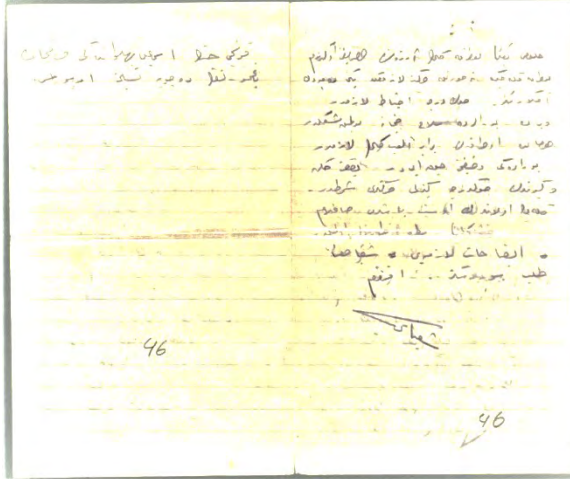
Sınırdaki gördüğümüz bu yardım karşısında kesin sonuç alınca kadar sebat etmemek pek büyük bir ayıptır. Vele ki yanımda tek bir arkadaş kalsa, yine buradayım ve içerideyim. Bununla beraber bana her şekilde sadık çok arkadaşlarım vardır. Sabır ve sebatım azim ve imanım kesindir. Allah'ın yardımı ile görevi yapmakta her şekilde başarılı olacağız.

İçerideki zulümler hakkında sınır subayı da düzenli olarak rapor veriyor. Edineceğim bilgileri tekrar arz edeceğim. Genel durum hakkında bilgileri lütfetmenizi rica ederim.

Bütün arkadaşlar selam ederler. Hürmetlerimi bildirir, iki ellerinizden öperim.

5 Ekim 1922. Şaban"²²

6.11. İbrahim Akıncı'nın Kasım Efendi'ye "Şaban" Mahlası ile Yazdığı Diğer Mektup

Hulusi Beyin bu tarafa gelmek arzusunda olduğunu öğrendim. Bu tarafa gelecekse ne suretle hareket lazım, gelen yeğeni Demir'den anlarsınız. Son derece ihtiyat (tedbir) lazımdır. Ve bir de buralarda silah cephane bulmak müşküldür. Her halde o taraftan beraber alıp gelmek lazımdır.

Buradaki vaziyetimiz çok iyidir. Yalnız gelen ve gidenlerin son derece gizli hareketleri şarttır. Gelecek olanların üst-başları sağlam ... olmalıdır.

İzahat-ı lazımevi şifahen talep buyursunuz, efendim.

Kuşçu Hasan'ın İsmail Baha ve bendeki Karakaçan yağmur nakil Decoya? teslimine emir buyrulması.

Şaban"²³

²² TİTE Arşivi

²³ TİTE Arşivi

6.12. Trakya Paşaeli Cemiyeti Kırkkilise Şubesine Yüzbaşı Hüseyin İmzasıyla Yazılan Dilekçe

"Trakya Paşaeli Cemiyeti Kırkkilise Şubesi İdari Kurulu Başkanlığına

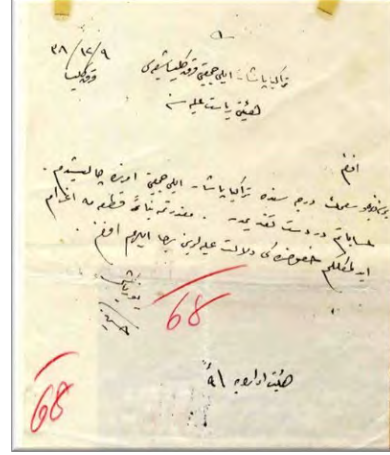
9-12-338 (9 Aralık 1922)

Efendim

Bir seneden beri Trakya Paşaeli Cemiyeti emrinde çalışmaktayım. Hesaplarımı bildirdim. Mazeretime binaen kıtama gönderilmem hususunda gerekenin yapılmasını rica eylerim efendim.

7 Kanunuevvel sene 338 (7 Aralık 1922)

Yüzbaşı Hüseyin"²⁴

7. Fotoğraflar

Trakya Paşaeli Cemiyeti üyeleri Bulgaristan Kızanlık'ta. Orta sıra oturanlardan soldan 3. Kasım Yolageldili. Fotoğrafta oğulları Mustafa ve Muhittin Yolageldili'de vardır.²⁵

Trakya Paşaeli Cemiyeti Üyeleri Bulgaristan Kızanlık'ta. Sağdan 1. Mustafa Yolageldili, 2. İbrahim Akıncı, 3. Kasım Yolageldili.²⁶

²⁴ TİTE Arşivi.

²⁵ Kasım Yolageldili Arşivi.

²⁶ Kasım Yolageldili Arşivi.

Yzb. Abdurrezzak Bey'in sevk ve idaresinde Batı Trakya'daki Bektaşlar Karargâhına bağlı çetelerin 600 kişilik bir kuvvet ile 21 Kasım 1922 günü akşam üzeri Çalapedi - Mahkova yöresindeki Yunan Tümeninin 6. Alayına baskın için sefere çıkışları.²⁷

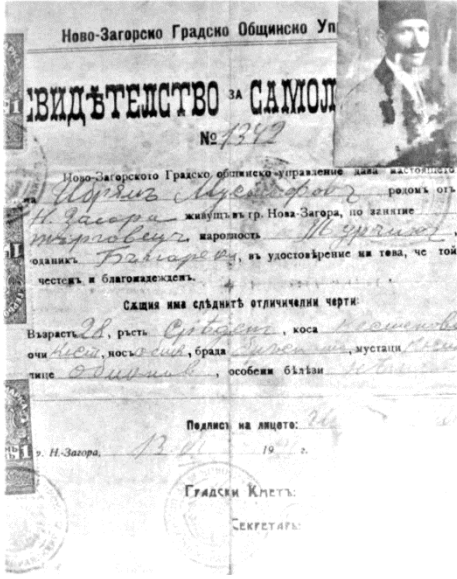
1. Bulgar çete reisi Voyvoda Tano Nikolov (Tanyo Nikolov),
2. Fuad Bey, 3. Ahmet Bey²⁸

Doğu Trakya'daki Millî Mücadele günlerinde Yzb. İbrahim Akıncı

²⁷ <https://photoarchives.archives.bg/> Bkz. İ. Hakkı Soyyanmaz, *Destan-ı Edirne*, s. 893.

²⁸ archives.bg photoarchives srch 1.

Kasım Efendi'nin oluşturduğu Recep-Şaban Çeteleri Kumandanı Yzb. İbrahim Zihni Bey'in (İbrahim Akıncı) Bulgaristan'da Türk Çete Teşkilatı öncesi Yenizağra Belediyesi'nden aldığı Tüccar Vesikası.²⁹

Kırklareli Bölgesi'nde Yunan işgal güçlerine baskınlar düzenleyen Ramazan Müfrezesi kumandanı Süvari Yzb. Hüseyin Bey (Akkerman)³⁰

²⁹ İ.Hakkı Soyyanmaz, *Destan-ı Edirne*, s. 881.

³⁰ İ.Hakkı Soyyanmaz, *Destan-ı Edirne*, s. 882.

Yzb. Çolak Sabri³¹

Bulgaristan'dan Doğu Trakya'daki işgalci
Yunan ordusuna baskınlar düzenleyen Şehit
Yzb. Çolak Sabri Bey³²

³¹ İ. Hakkı Soyyanmaz, *Destan-ı Edirne*, s. 877.

³² İ. Hakkı Soyyanmaz, *Destan-ı Edirne*, s. 877-880.

8. Sonuç

Trakya Paşaeli Cemiyeti üyeleri 24–25 Temmuz 1920'de Yunan Ordusu'nun saldırıları sonucu askerî birlikler ile beraber Bulgaristan'a iltica etmişlerdi. İltica eden Türklerin dağılımı Yunancasından çevirisini Süleyman Karaoğlu'nun yaptığı Yunan Generali K. X. Nider'in anılarana göre 330 subay, 5 bin er ve 20 bin sivilden ibarettir.

Bulgaristan'a geçen Türk askerlerinin silahları sınırda ellerinden alınmış, erat ise sınır boyundaki köylere dağıtılmıştır. Parası olanlar daha iç bölgelere gitmiş, Sofya'ya da gidenler olmuştur. Trakya Paşaeli Cemiyet üyeleri büyük şehirlere yerleşerek daha rahat çalışma fırsatı bulmaya çalışmışlardır. Kasım Yolageldili, cemiyetin idaresini Bulgaristan'da başarılı bir şekilde yürütmüş, hem oluşturulan çeteleri sevk ve idare etmiş, hem Ankara ile mektuplaşarak Trakya'nın bir an önce Yunan işgalinden kurtulması için çareler aramış, dış devletlere protesto mektupları yazmış, Trakya nüfusunun çoğunluğunun Türk olduğunu cemiyetin bastırıldığı broşürler, haritalar, istatistik çalışmaları ile kanıtlamaya çalışmıştır.

Cemiyet üyeleri Anadolu'da kazanılan nihai zafer ile bir süre sonra Trakya'nın da işgalden kurtulacağı yolundaki umutlarına sarılarak, çalışmalarına hız vermişlerdir. Trakya'daki Yunan askeri karakollarına saldırılarını arttırarak onları yıpratmaya devam etmişlerdir. Yapılan antlaşmalar ile işgal güçlerinin Trakya'dan çekilmesi üzerine, Refet Paşa komutasındaki Türk kuvvetlerine Trakya'nın devri kararlaştırılmıştır. Ankara'nın isteği üzerine Trakya Paşaeli Cemiyet Üyesi Şakir Kesebir Mustafa Kemal tarafından Edirne Valisi olarak atanmış ve Çorlu, Babaeski, Havsa, Uzunköprü ve Edirne'nin teslim alınması ile görevlendirilmiştir. Şakir Kesebir ile beraber Trakya Paşaeli Cemiyeti üyeleri sırasıyla devir teslimleri yaparak, 24 Kasım 1922'de Türk Jandarması ile beraber Edirne'ye gelmişlerdir. 25 Kasım 1922'de resmi devir protokolü yapılarak Edirne de teslim alınmış, bunun haberi Bulgaristan'daki cemiyet üyelerine bildirilmiştir. Cemiyet üyeleri de Edirne'ye geri dönerek, Edirne'nin ve vatanın yeniden imarı için, özgür ve mutlu bir gelecek inşa etmek için değişik görevler almışlardır.

Kaynaklar / References

Kasım Efendi'nin kızı Ayşe Bercis Yolageldili Peta ile Cengiz Bulut'un 2015 yılında Trakya Üniversitesi Millî Mücadele Müzesi için yaptığı röportaj.

Başkanlık Osmanlı Arşivi

Cengiz Bulut Arşivi

Kasım Yolageldili Arşivi.

TİTE Arşivi

Türk Tarih Kurumu Tevfik Bıyıklıoğlu Dosyası.

İ. Hakkı Soyyanmaz, *Destan-ı Edirne: Destan Tarzı Edirne Halk Tarihi*, Edirne: yy, 2003.

Doç.Dr. Veysi Akın, Trakya Paşaeli Cemiyeti Karar Defteri (Yayınlanmamış)

"Trakya Paşaeli Müdafa-i Hukuk Cemiyeti", *Tarih ve Toplum*, 237 (2003): 143.

Yazar Hakkında / About Author

Cengiz BULUT | Edirne Yerel Tarih Araştırmacısı - Yazar | acengizbulut[at]gmail.com

5 Şubat 1965 Edirne Doyran Köyü doğumlu, İlkokulu Köyünde, Ortaokulu ve Lise eğitimini Edirne'de aldı, 1981 yılında Ticarete atıldı. 2006'dan itibaren Taşodalar Otel Müdürlüğü görevine devam etmektedir. Bir çok Sivil Toplum Kuruluşunda kurucu üye ve yönetim kurulu üyeliği yaptı. Edirne'nin daha yaşanabilir bir kent olması için, Edirne'nin sorunları ile ilgili yerel ve ulusal gazete ve dergiler de yazıları, makaleleri yayınlandı. Ortaokulda Türkçe öğretmeninin aşladığı kitap okuma sevdası onu Edirne tarihini araştırmaya ve Edirne ile ilgili Osmanlı dönemi ve Cumhuriyetin ilk yıllarına ait belge, fotoğraf ve kitap arşivi yapmaya yönlendirdi, bu birikim onu tam bir Edirne sevdalısı yaptı. Türkiye ve Dünya'da düzenlenen müzayedelerden Edirne ile ilgili fotoğraf ve Osmanlıca evraklar, gazeteler, dergiler satın alarak önemli bir arşiv sahibi oldu, gerek Osmanlı devlet arşivi, gerekse Türkiye genelinde büyük kütüphane arşivlerinden Edirne ile ilgili bir çok Osmanlıca belgeyi temin ederek Edirne gündemine taşıdı, Edirne yerel gazetelerinde, dergilerde, Ulusal Tv. ve yerel Tv.'ler de yayınladı. 40 yılda büyük bir Balkan savaşı arşivi oluşturdu, bu belgeler, fotoğraflar ve dergilerden oluşan arşivinden yararlanılarak, Trakya Üniversitesi 2015 yılı Mart ayında "Prof. M. Tayyib Gökbilgin'in Edirne Makaleleri" isimli kitabın tanıtımından sonra Balkan Savaşında Edirne İşgal günlerini anlatan bir sergi düzenlendi. Arşivinde yer alan Edirne ile ilgili belge ve fotoğraflar ile Edirne'de açılan Müzelere katkı yapmıştır. "Edirne Tarihine Yolculuk" ve yazdığı kitaplar konulu pek çok konferanslar vermiştir. Üç ortak imzalı, Beş kitabı yayınlanmıştır. Edirne konulu bir çok kitaba katkı sağlamıştır. Cengiz Bulut evli ve iki kız babasıdır.

Cengiz BULUT | Edirne Local History Researcher - Author | acengizbulut[at]gmail.com

Born in Doyran Village, Edirne on February 5, 1965, he pursued his primary education in his village before continuing his studies in Edirne for both secondary and high school. By 1981, he embarked on a trading career. In 2006, he assumed the role of Director at Taşodalar Hotel. He has played an instrumental role in various non-governmental organizations, serving as both a founding and board member. Dedicated to enhancing the quality of life in Edirne, he consistently contributed articles to local and national publications, addressing the city's challenges. Fueled by a passion for reading, a gift from his Turkish teacher during his secondary school days, he delved deep into Edirne's history. He meticulously archived documents, photographs, and books spanning the Ottoman era to the early Republic years, solidifying his deep-rooted love for Edirne. He acquired photographs, Ottoman documents, newspapers, and magazines pertaining to Edirne from auctions both in Turkey and internationally, amassing a significant archive. He procured numerous Ottoman documents related to Edirne from the Ottoman state archive and prominent libraries across Turkey. He then brought Edirne to the forefront by publishing these documents in local Edirne newspapers, magazines, national TV, and local TV stations. Over four decades, he amassed an extensive archive on the Balkan War. Leveraging his collection of documents, photographs, and magazines, Trakya University organized an exhibition focusing on Edirne's occupation during the Balkan War. This exhibition followed the launch of the book "Prof. M. Tayyib Gökbilgin's Edirne Articles" in March 2015. His archival documents and photographs pertaining to Edirne enriched many museums that opened in the city. He frequently delivered lectures themed around the topic "Journey to the History of Edirne". He authored five books, three of which were co-written. He contributed to many books on Edirne. Cengiz Bulut is married and has two daughters.